

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Луцьк, 25 вересня 2025 року)

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин
Центр студій Європейського Союзу

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції (м. Луцьк, 25 вересня 2025 р.)

Co-funded by the
European Union

Електронне видання на CD-ROM

Луцьк
Вежа-Друк
2025

УДК 327.39(477:4)
А 43

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 25.09.2025 р.)

Рецензенти: **Чужиков В. І.** – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
Лютак О. М. – доктор економічних наук, професор, проректорка з науково-педагогічної роботи та досліджень Луцького національного технічного університету.

Актуальні проблеми європейської інтеграції України : матеріали
А 43 Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Луцьк, 25 вересня 2025 р.) / за ред. А. О. Бояра ; Волинський національний університет імені Лесі Українки, Факультет міжнародних відносин, Кафедра міжнародних економічних відносин, Центр студій Європейського Союзу. – Луцьк : Вежа-Друк, 2025. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 2,55 Мб.

ISBN 978-966-940-623-1

У збірнику матеріалів конференції висвітлюються актуальні проблеми європейської інтеграції України, які були розглянуті на Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції у м. Луцьку 25 вересня 2025 р., проведеної в межах проекту «Центр досконалості Жана Моне «Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство» програми Європейського Союзу Еразмус+ (№ 101085647 – VCES – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH). Розглядаються теоретико-методологічні проблеми європейської інтеграції, секторальні та горизонтальні політики ЄС, досягнення та новітні виклики європейської інтеграції України, особливості розвитку інституцій та права ЄС тощо.

Збірка розрахована на широкі коло фахівців із міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіоналістики, спеціалістів, котрі працюють у структурних підрозділах органів державної влади й управління, істориків, політологів, економістів, студентів і викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами європейської інтеграції України.

УДК 327-044.247:339.92(082)

ISBN 978-966-940-623-1

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025
© Колектив авторів, 2025

ЗМІСТ

<i>Chuzhykov Viktor, Olena Tsyrukun Mazur Nataliya, Oksana Kuszniir, Kateryna Misiuk Nekhaienko Oksana, Lytovchenko Artem Байло Олена</i>	Convergence of Economic Models of Ukraine and the EU in the Context of Its Enlargement ..... Instrumenty krajowe polityki wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym w UE	7 8
<i>Балак Ілона Бондар-Підгурська Оксана, Гусак Юрій, Бакланов Станіслав, Курзанцев Дмитро Бояр Андрій</i>	The Value Gap Between Ukraine and the European Union as One of the Sources of Euroscepticism ..... Відновлювана енергетика як чинник енергетичної безпеки України ..... Особливості політики згуртування ЄС в Іспанії ..... Європейський інтеграційний вимір інноваційного промислового розвитку України ..... Студії ЄС у ВНУ імені Лесі Українки: проєкт No 101085647 – vces – Erasmus-jmo-2022-HEI- TCH-RSCH	11 13 15 17 20
<i>Бугіль Світлана</i>	Сприяння транскордонній співпраці України та Європи в галузі туризму шляхом формування регіональних туристичних кластерів	22
<i>Вітовщик Тетяна</i>	Гармонізація податкової політики України з європейськими стандартами	25
<i>Глєбова Алла, Максименко Сергій</i>	Імплементация європейських стандартів комплаєнсу в проєктному менеджменті України: виклики та перспективи	28
<i>Гоманюк Олександр</i>	Концепція відкритого співробітництва в цифровому вимірі ЄС	30
<i>Гончарова Ольга</i>	Європейські підходи до збереження та популяризації культурної спадщини в умовах війни та український досвід їх імплементации	32
<i>Гончарова Ольга</i>	Досвід подолання тоталітарного минулого в країнах Центрально-Східної Європи: уроки для України	34
<i>Гороть Алла</i>	Гене́за формування нормативного регулювання транскордонного співробітництва України й Республіки Польща в ХХ ст.	37
<i>Гречанинов Федір</i>	Фінансова архітектоніка пенсійного фонду України: виклики та тенденції	40
<i>Делія Оксана, Делія Микола Дяденко Михайло</i>	ІКТ у структурах відкритого врядування як оперативний підхід політики ЄС ..... Сучасні тенденції розвитку інституту саморегулювання господарської та професійної діяльності в Україні в контексті європейської інтеграції	42 44
<i>Єлова Тетяна</i>	Польща як стратегічний адвокат України в Європейському Союзі	46
<i>Ємельянов Олександр,</i>	Головні напрями розроблення механізмів подолання	

Юрків Руслан	перешкод на шляху до впровадження в Україні стандартів ЄС з енергоефективності	48
Yermolaieva Viktoria	EU Offshores in International Financial Flows	50
Єсімов Сергій	Правове регулювання цифрової інфраструктури в Європейському Союзі	52
Живко Зінаїда, Живко Михайло, Шегинська Анастасія Зелінська Олена	Специфіка європейського виміру проектного менеджменту в Україні: виклики та прогнози	54
Кицюк Ірина	Окремі аспекти митно-тарифного регулювання ЄС: досвід для України на шляху до інтеграції	57
Козак Алла	Корпоративна соціальна відповідальність в Європейському Союзі: сучасні виклики та стратегічні орієнтири	59
Конончук Ірина	Міжкультурна комунікативна компетенція у сфері міжнародних відносин	61
Корнелюк Ольга	Правовий статус європейської прокуратури	63
Kruhlii Olena	Розвиток циркулярної економіки як чинник наближення України до стандартів Європейського зеленого курсу	65
Кулик Сергій	The Role of Ukrainian Language in European Union Language Policy	68
Кухарик Вікторія	Досвід запровадження Fan ID в країнах світу	70
Лугова Марина	Детермінанти цифрової економічної дипломатії Європейського Союзу	74
Мазур Юлія	Управління проектами як інструмент європейської інтеграції	76
Мельник Тарас	Вплив зовнішньоекономічної політики ЄС на торгівлю й інвестиції України	78
Науменко Наталія	Експортний потенціал України в деревообробній галузі у контексті європейської інтеграції	81
Науменко Наталія, Парфенюк Ірина	Геополітичні та логістичні наслідки закриття польсько-білоруського кордону для ініціативи «один пояс – один шлях»	83
Науменко Наталія, Себій Назар Панас Вікторія	Масштаби, структура та соціально-економічні наслідки трудової міграції українців до ЄС у 2022–2025 роках	87
Паскаль Олена	Вплив війни та процесу відновлення України на торговельно-економічні відносини з ЄС	89
Паскаль Аліна	Бренди країн ЄС: досвід для України	92
Романюк Наталія	Європейські підходи до підготовки соціальних працівників у контексті реалізації Eu Youth Strategy	94
Савчук Іван	Спортивно-ігрові практики як інструмент соціальної адаптації українських дітей зі статусом тимчасового захисту в Данії: досвід міжкультурної інтеграції	97
Семеновська Лариса, Делія Роман	Особливості торговельно-економічних відносин України та ЄС в умовах війни (2022–2025 рр.)	100
	Вплив широкомасштабних бойових дій на експорт зерна з України: значення країн-членів ЄС	104
	Індивідуалізація навчання як дидактичний пріоритет європейської інтеграції України	105

Скороход Ірина	Адаптація України до вимог Європейського зеленого курсу	108
Скотний Павло, Пелещак Олег Соляр Вікторія	Система санаційних процедур Європейського Союзу як гарантія сталого економічного розвитку	110
Токарева Дар'я	Ключові аспекти реформування інституційної складової інновацій в Україні у площині європейської інтеграції	112
Трофимук Іван	Резилієнтність: теоретичні засади, методи розвитку та практичне значення в умовах сучасних викликів	115
Усик Лілія	Залучення іноземного капіталу в Україну: стратегічні орієнтири в умовах євроінтеграції	117
Федірко Олександр	Освітнє співробітництво в контексті відносин Україна–ЄС: обміни досвідом та перспективи відновлення шкіл після війни	119
Федонюк Роман	Трансформація торгівлі між Україною та ЄС в умовах військової агресії	119
Федонюк Сергій	Космічна діяльність в ЄС: ініціатива щодо регулювання	122
Фоміна Олена, Тишко Олександр	Європейська інтеграція й VUCA-адаптація	125
Хлистік Мирослава	Цифрова зрілість як детермінанта економічного зростання	127
Ходзицька Валентина	Медіація: вітчизняний та європейський досвід	129
Ходзицька Валентина	Зростання значення кліматичних аспектів для обліку за МСФЗ	131
Чернікова Інна	ESG-ризики: звітування зі сталого розвитку	133
Cherniak Oksana	Практики Європейського Союзу у сфері охорони пам'яток історії та культури: перспективи застосування в Україні	135
Чорномор Софія, Жибер Тетяна Южека Роман	The European Union Language Policy: Between Unity and Diversity	135
Ямпольська Лариса	Базова соціальна допомога в контексті вимог євроінтеграції	138
	Суд Європейського Союзу й Європейський суд з прав людини: різне бачення свободи релігії в європейському праві	141
	Регіональний вимір європейської інтеграції: політика ЄС/ЄС і Велика Британія (70-ті – 90-ті рр. XX ст.)	143

4. Stashchuk O., Maslov R. The tax system of Ukraine and the EU countries: a comparative aspect. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2024. № 3. С. 65–72.
5. Havrylyuk R., Patsurkivskyy P. Principles of harmonization of EU tax law. *Foreign Trade : Economics, Finance, Law*. 2024. № 1. С. 37–50.
6. Mushenok V. Genesis of legal regulation of principles of taxation system in Ukraine and the European Union. *Foreign Trade : Economics, Finance, Law*. 2020. № 110. С. 87–97.
7. Gurzhii T., Mushenok V., Gurzhii A. Legal mechanism for the application of tax benefits in Ukraine and the EU. *Foreign Trade : Economics, Finance, Law*. 2022. № 120. С. 256–289.
8. Dobrovolska Olena, Sonntag Ralph, Kachula Svitlana, Lysiak Liubov and Lastovchenko Pavlo. Tax policy and activation of internal factors of economic growth: EU experience for Ukraine. *Public and Municipal Finance*. 2024. № 1. С. 70–82.
9. Grytsyshen Dymytrii, Abramova Iryna, Islamli Jeyhun. Institutional and legal framework for the functioning of the EU tax systems. *Public Policy and Accounting*. 2025. № 1 (11). С. 3–9. URL: ppa.ztu.edu.ua
10. Vietska O. Harmonization of corporate income taxation in EU: experience for Ukraine. *Economy of Industry*. 2015. № 4. С. 69–92.

Глєбова Алла – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і логістики, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна;
Максименко Сергій – аспірант кафедри менеджменту і логістики, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ КОМПЛАЄНСУ В ПРОЄКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Обрання Україною курсу євроінтеграції обумовило потребу у поступовому узгодженні національних підходів до управління проєктами з європейськими нормами та директивами. Адже повномасштабне вторгнення Російської Федерації не тільки це питання актуалізувало, а й зробило стратегічним завданням для українських управлінців усіх рівнів. Оскільки відбудова, створення нових просторів, розвиток інфраструктури, нових логістичних маршрутів не можливо здійснити без проєктного підходу, який передбачає прозорість і відкритість.

Європейський ринок висуває високі вимоги до відкритості та прозорості, антикорупційної діяльності, дотримання правових норм (законності) та етичності. Тому це обумовлює потребу в необхідності впровадження комплаєнсу, що дасть змогу забезпечити довіру з боку партнерів, інвесторів, донорів та стейкхолдерів.

Оскільки в європейській практиці використовується велика кількість стандартів, які є різними за своєю природою й які також іноді дублюються, то важливо створити єдину рамку управління: політики, процедур, механізмів та контрольних заходів. Це можливо здійснити саме за рахунок комплаєнс-менеджменту, який дає змогу інтегрувати всі вимоги щодо антикорупційної, етичної, фінансової, екологічної, соціальної складової в єдину політику відповідності, що дозволяє уникати штрафів, репутаційних втрат у заборони доступу до ринку ЄС. Сформувати культури доброчесності, прозорості та підзвітності. Це можна обґрунтувати аналізом практики

реалізації міжнародних стандартів ISO, директив ЄС, які вже впроваджуються й які ще потрібно впровадити (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз практики використання стандартів ЄС, ISO, які є важливими для забезпечення прозорості та відкритості в проєктному менеджменті в Україні [систематизовано й складено на основі 3–6]

Категорія	Використовуються стандарти в Україні	Потрібно впровадити в Україні
Антикорупційний та правові стандарти	ISO 37001 (Anti-bribery management systems), Prozorro (адаптація до директив ЄС про держзакупівлі), Національна антикорупційна стратегія	Повна гармонізація з Директивами ЄС щодо державних закупівель, розширене застосування ISO 37002 (Whistleblowing Management System Essentials) [2].
Фінансовий комплаєнс	Адаптація AMLD V–VI (закон «Про запобігання відмиванню доходів»), контроль НБУ та Держфінмоніторингу	Повна імплементація MiFID II (ринок фінансових інструментів), EMIR (регулювання деривативів), посилення внутрішнього фінансового моніторингу в проєктах
Захист даних	Часткове впровадження GDPR у банківських, телеком- і цифрових сервісах	Повна адаптація GDPR у сфері державних та муніципальних проєктів, уніфікація з європейськими стандартами кіберприватності
Управління та етика	ISO 37301 (Compliance Management Systems) – поодинокі впровадження; ISO 26000 (Social Responsibility) у КСВ великих компаній	Системне застосування ISO 37301 на рівні держорганів і муніципалітетів; інтеграція OECD Guidelines for Multinational Enterprises у проєкти з міжнародними інвесторами
Екологія та сталість	ISO 14001 (Environmental Management Systems) в енергетиці та будівництві; початок нефінансової звітності за ESG	CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) – обов'язкове впровадження; EU Taxonomy Regulation – визначення «зелених» проєктів; ISO 50001 (Energy Management)
Проєктне управління та фінансування	Виконання вимог EIB/EBRD (комплаєнс, соціальні й екологічні критерії), часткове застосування EU PRAG у грантових програмах	Повна адаптація EU PRAG у державних і регіональних проєктах; впровадження європейських стандартів управління ризиками у проєктному менеджменті (ISO 31000)

Отже, формування комплаєнс-менеджменту на основі міжнародних стандартів та директив дасть змогу створити єдину політику прозорості та відкритості, знизити рівень репутаційних втрат і ризиків, відкриє нові можливості щодо фінансування, сприятиме сталому розвитку та довірі стейкхолдерів.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт UkraineInvest. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/>
2. Whistleblowing management systems – Guidelines. URL: <https://cdn.standards.iteh.ai/samples/65035/78453c4ab3a34468be64fbd5a31986ab/ISO-37002-2021.pdf>
3. Загальний регламент про захист даних (GDPR). URL: <https://gdpr-text.com/uk/>
4. ISO 37301 Системи управління комплаєнсом. URL: <https://tms.ua/sistemy-menedzhmenta/iso-37301-sistemy-upravlinnia-komplaiensom/>
5. Corporate sustainability reporting. URL: https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

6. EU taxonomy for sustainable activities. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

7. Індекс сприйняття корупції-2021. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryinyattya-koruptsiyi-2021/>

8. Індекс сприйняття корупції – 2022. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryinyattya-koruptsiyi-2022/>

9. Індекс сприйняття корупції-2023: Україна покращила свій показник на 3 бали. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/uk/indeks-spryinyattya-koruptsii-2023-ukraina-pokraschyla-sviy-pokaznyk-na-3-baly/>

10. Україна в Індексі сприйняття корупції – 2024. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>

11. Європейська бізнес асоціація. *Індекс інвестиційної привабливості України*. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika/>

Гоманюк Олександр – здобувач,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

КОНЦЕПЦІЯ ВІДКРИТОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЦИФРОВОМУ ВИМІРІ ЄС

Формування Єдиного цифрового ринку (ЄЦР) Європейського Союзу є одним із ключових пріоритетів сучасної інтеграційної політики ЄС. Його реалізація передбачає створення єдиного простору, у межах якого товари, послуги, капітали та дані вільно переміщуються, а громадяни та бізнес отримують рівний доступ до цифрових технологій та інфраструктури. Центральним інструментом цього процесу виступає концепція відкритого співробітництва, яка базується на поєднанні інституційних механізмів, партнерських ініціатив та інноваційних підходів до цифрової інтеграції. Мета полягає у висвітленні ролі відкритого співробітництва у становленні ЄЦР, аналізі його практичних проявів та окресленні перспектив для країн-членів і партнерів ЄС.

Стратегія Єдиного цифрового ринку ЄС була запропонована Європейською Комісією у 2015 р. з метою досягнення синергії між країнами ЄС у царині новітніх технологій, транскордонної торгівлі та надання послуг у межах Єдиного цифрового ринку (далі – ЄЦР). Стратегія спрямована на те, щоб економіка, промисловість та суспільство Європи могли повною мірою скористатися перевагами нової цифрової ери. ЄС активно створює вільний та безпечний ЄЦР, де люди можуть безпечно спілкуватися, здійснювати покупки в інтернеті без кордонів, а підприємства можуть продавати свої товари/послуги через інструменти електронної комерції по всьому ЄС. Тобто, ЄЦР пропонує розширені можливості для: користувачів, малого та середнього бізнесу, інноваційних стартапів, креативного сектору, наукового та безпекозміцнюючого співробітництва у додаток до модернізації вже існуючих індустрій.

Головна мета Єдиного цифрового ринку ЄС – усунення зайвих регуляторних бар'єрів і перехід від окремих національних ринків до єдиного, із загальноєвропейськими уніфікованими правилами у трьох секторах Телекомунікації, Довірчі Послуги та Електронна Комерція.

Відкрите співробітництво (Open Method of Coordination) у контексті цифрової політики ЄС означає поєднання міждержавного та наднаціонального рівнів управління, що дає змогу гнучко реагувати на виклики цифрової трансформації. Йдеться не лише про інституційні рішення Європейської комісії та Ради ЄС, а й про